

mark under forandring, der er præget af internationalisering.

Internationaliseringens indflydelse på lokalpolitiske og organisationspolitiske forhold:

Lars Thore Jensen, De danske amter og internationaliseringen, Kommunalpolitiske studier nr. 2/1993, 64 sider, Institut for erhvervsret og politologi, Odense Universitet.

Lars Thore Jensen, Decentral Internationalisering, Politologiske skrifter fra Institut for erhvervsret og politologi, nr. 1/1992, 24 sider, Odense Universitet.

L TJ beskæftiger sig i de ovenstående analyser med spørgsmål om den lokalpolitiske udvikling i regionale enheder (amter) i en periode med internationalisering og decentralisering. På baggrund af et spørgeskemamateriale fremlægger L TJ et meget forskelligartet billede af amternes internationale orientering, her først og fremmest i forhold til EU. Endvidere fremlægges en række af de konkrete barrierer for denne internationalisering.

Jesper Due, Jørgen Steen Madsen og Carsten Strøby Jensen, EF & den sociale dimension. En sociologisk analyse. Jurist- og Økonomforbundets Forlag, København 1992, 150 sider.

Forfatterne undersøger, hvad EF's politiske udvikling inden for arbejdsmarkeds- og socialpolitikken får af konsekvenser for det danske arbejdsmarkeds aftalesystem. Dette karakteriserer forfatterne som et institutionaliseret forhandlingsforhold udviklet gennem næsten 100 år og byggende på et konsensuspræget forhold mellem hovedaktørerne. I bogen *Den Danske Model. En historisk sociologisk analyse af det kollektive aftalesystem*. Jurist- og Økonomforbundets Forlag, København 1993, 528 sider, udbygger forfatterne denne beskrivelse, mens de i *EF & den sociale dimension* analyserer de væsentligste afvigelser, som EF's faktiske beslutningsprocesser rummer i forhold til den danske model. Betydningen af politiske netværk i forbindelse med EF-kommissionens arbejde og »spill-over-effekten«, dvs. afsmittning fra politiske initiativer i et område over på andre områder. Den traditionelle sammenhæng mellem forhandlingsresultater og politisk indflydelse fra medlemmer, demokratisk valg og delegation af kompetence i Danmark kan således blive undergravet af en måske mere effek-

tiv, men også mindre åben og mindre demokratisk beslutningsproces i EF.

Bibliografier:

Eva Sørensen, Bibliografi i udvalg: Dansk politisk demokratidebat efter 1945, Institut for statskundskab, Arbejdspapir 1994/2, 50 sider. Bibliografien samler en oversigt over debatindlæg i artikler, herunder aviser og bøger. Bibliografien medtager eksplicit ikke videnskabelig litteratur om emnet.

Bilag til oversigt over dansk forskning i internationaliseringens konsekvenser

Erik Beukel & Kurt Klaudi Klausen, Danish Research on the EC, i *European Journal of Political Research*, vol. 25, nr. 4, 1994, p. 519-526.

Artiklen tager udgangspunkt i, at der i Danmark først for ganske nylig målrettet er blevet givet offentlig forskningsstøtte til samfundsvidenskabelig forskning i europæisk integration og internationalisering, især EF-forhold.

Artiklen bygger på materiale om EF-forskning på danske universiteter og højere læreanstalter indsamlet i forbindelse med en konference i Danish Society for European Studies, afholdt på Odense Universitet, Institut for Erhvervsret og Politologi i 1992.

Forfatterne konkluderer, at EF-orienteret forskning i økonomi/økonomiske områder og politologi/politiske områder er ret omfattende og udbredt på de fleste universiteter og læreanstalter, omend forskningen ofte er meget empirisk og pragmatisk orienteret og bundet til fagets traditionelle teorier og begreber. Forskningen i juridiske forhold og kulturelle/sociale områder er mindre omfattende, mindre udbredt og mere spredt. Forskningen i disse områder ser heller ikke ud til at være integreret i faglige traditioner, som det mere er tilfældet i den økonomiske og politiske forskning.

Sammenfattende finder forfatterne, at dansk forskning om EF er mindre nationalt orienteret end man kunne frygte og mere internationalt og komparativt orienteret. Men der mangler i alle områder en udvikling af nye teorier og begreber.

Artiklen rummer en omfattende (over 3 sider) litteraturliste over dansk forskning om EF.